

**ศึกษาภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6
จากศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช
และจากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

กาญจนา วงศ์ศิริ พบ., ว.จิตเวชศาสตร์

กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : โรคซึมเศร้าเป็นสาเหตุสำคัญส่งผลกระทบต่อการทำงานและการเรียนรู้ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความชุกของภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จากศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช (MEC) และจากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ (PSU) ขณะมาฝึกปฏิบัติงานพร้อมกันที่ รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช พร้อมทั้งหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้า

วัสดุและวิธีการศึกษา : นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 50 คน แบ่งเป็น 26 คนมาจาก MEC และ 24 คนมาจาก PSU ทั้งหมดได้รับการประเมินภาวะซึมเศร้าโดยใช้แบบประเมิน Thai Hamilton Rating Scale for Depression 17 items (Thai HRS-D 17) ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดย R Foundation for Statistical Computing program และใช้วิธีทางสถิติ Wilcoxon rank-sum test and Fisher's exact test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา : พบภาวะซึมเศร้าทั้งหมด 8 คนจากจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16 โดยพบว่า 5 คนมีภาวะซึมเศร้าเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 10 พบว่ามี 1 คนมีภาวะซึมเศร้าไม่ถึงขั้นรุนแรงคิดเป็นร้อยละ 2 และ พบว่ามี 2 คน มีภาวะซึมเศร้ารุนแรงคิดเป็นร้อยละ 4 ซึ่งทั้งหมดเป็น นศพ.จากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากการศึกษาไม่พบความแตกต่างของภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักศึกษาแพทย์จากทั้งสองสถาบัน p -value= (0.7) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ได้แก่ การขอคำปรึกษาจากแพทย์รุ่นพี่ (p -value = 0.024), ความคิดอยากลาออกจากการเรียน p -value= (0.03), การไม่พึงพอใจในตัวอาจารย์แพทย์ (p -value = 0.044) และการไม่พึงพอใจ สิ่งอำนวยความสะดวกใน รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช (p -value = 0.049)

สรุป : ความชุกของภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ขณะมาปฏิบัติงานที่ รพ.มหาราชนครศรีธรรมราชคิดเป็นร้อยละ 16 ไม่พบความแตกต่างของภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักศึกษาแพทย์จากทั้งสองสถาบัน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าสูงสุดได้แก่ การขอคำปรึกษาจากรุ่นพี่เวลาเจอปัญหา และความคิดอยากลาออกจากการเรียนแพทย์

คำสำคัญ : ภาวะซึมเศร้า, นักศึกษาแพทย์, แบบประเมินภาวะซึมเศร้า

**Assessment of depression among medical students
between Medical Education Center and University Hospital.**

Kanjana Wongsiri, MD

Department of Psychiatry, Maharaj Nakhon Sri Thammarat Hospital, Thailand

Abstract

Background : The depression was correlated to cognitive decline and impaired functions.

Objective : This study aims to compare the prevalence rate of depression and associated factors among 6th year medical students from difference training programs at Maharaj Nakhon Sri Thammarat Hospital.

Material and Methods: 50 medical students were recruited on a voluntary basis at Maharaj Nakhon Sri Thammarat Hospital. 26 medical students (52%) were from Medical Education Center (MEC) and 24 medical students (48%) were from University Hospital (UH). Thai Hamilton Rating Scale for Depression was used to assess depression in this study. Wilcoxon rank-sum test and Fisher's exact test were used for data analysis.

Results: Female was 60 %. Prevalence rate of depression was 16% (6% from UH and 10% from MEC). Mild depression was 10% (8% from UH). Moderate depression was 2% (totally from MEC). Severe depression was 4% (totally from UH). There was no statistical difference in prevalence rate of depression among 6th year medical students who were trained from MEC or UH (p -value = 0.7). Supervision by a senior doctor was significantly associated with depression (p -value = 0.024). Burning out and wanting to resign from the training was significantly associated with depression (p -value = 0.03). Not impression in staff was significantly associated with depression (p -value = 0.044) where as accommodation facility was borderline associated with depression (p -value = 0.049).

Conclusion : The prevalence rate of depression in 6th year medical students is 16%. There was no difference of depression among 6th medical students between MEC and UH.

Keywords: Depression, Medical students, Thai Hamilton Rating Scale for Depression

บทนำ

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาทางจิตเวชที่พบบ่อย ข้อมูลขององค์การอนามัยโลกพบผู้ป่วยโรคซึมเศร้าทุกช่วงอายุจำนวนมากกว่า 350 ล้านคนทั่วโลก โรคซึมเศร้าเป็นสาเหตุสำคัญนำไปสู่ความสูญเสียและทำให้มีภาระเพิ่มขึ้น⁽¹⁾ สำหรับประเทศไทยจากข้อมูลของกรมสุขภาพจิตเมื่อปี พ.ศ. 2546 พบว่าโรคซึมเศร้าจัดอยู่ในอันดับสองของโรคทางจิตเวช พบความชุกของโรคซึมเศร้าร้อยละ 3.2⁽²⁾ ที่ผ่านมามีการศึกษาจากทั้งต่างประเทศและในประเทศเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาแพทย์ เช่น การศึกษาของ Dahlin และคณะพบความชุกของภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 12.9 โดยพบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้า ได้แก่ ความกดดันจากการเรียนและภาระงานที่รับผิดชอบ⁽³⁾

Chantaarujikapong และ คณะพบว่านักศึกษาแพทย์ที่มารับบริการให้คำปรึกษาของหน่วยบริการให้คำปรึกษาคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลพบปัญหาที่มาปรึกษาเป็น 2 ประเด็นคือ ปัญหาทั่วไปที่เกี่ยวกับการปรับตัวและปัญหาที่เกิดจากการเจ็บป่วยทางจิตเวชซึ่งพบมากที่สุดคือ ภาวะซึมเศร้า⁽⁴⁾

การศึกษาความเครียดในนักศึกษาแพทย์โดย Saipanish พบว่านอกเหนือจากปัจจัยหลักในเรื่องการเรียนแล้วศึกษาความเครียดในนักศึกษาแพทย์โดย ยังพบปัญหาเรื่องอื่นในโรงเรียนแพทย์และปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ ที่ทำให้เกิดความเครียดในนักศึกษาแพทย์⁽⁵⁾

การศึกษาของ Jongsukvarakul ยังพบว่าจำนวนชั่วโมงการนอนหลับและภาระงานเป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าในแพทย์ประจำบ้าน⁽⁶⁾

Kanokwan และคณะศึกษาความชุกของภาวะซึมเศร้าและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้า ในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 ถึง 6 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ปีการศึกษา 2554 โดยใช้แบบสอบถาม Patient Health Questionnaire (PHQ-9) ฉบับภาษาไทย มีผู้เข้าร่วมการศึกษาจำนวน 148 ราย พบความชุกของภาวะซึมเศร้าเท่ากับร้อยละ 19.6 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าได้แก่ ปัญหากับแฟน ปัญหาครอบครัว และปัญหาการนอนหลับไม่เพียงพอ⁽⁷⁾

นักศึกษาแพทย์ถือเป็นกลุ่มที่ยอมรับว่ามีภาวะเครียดสูงซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดภาวะซึมเศร้า ซึ่งภาวะซึมเศร้าจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตามมา การศึกษาค้นคว้าจึงจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์จากต่างสถาบันการศึกษา ที่มาปฏิบัติงานร่วมกันที่ รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความชุกของภาวะซึมเศร้าและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จากศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช (MEC) และจากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (PSU) ขณะกำลังฝึกปฏิบัติงานที่ รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2558-2559

วัสดุและวิธีการศึกษา

รูปแบบของการศึกษาเป็นแบบพรรณนาแบบตัดขวาง (cross-sectional descriptive study) มีจำนวนผู้เข้าร่วมวิจัยตามเกณฑ์ทั้งสิ้น 50 คน แบ่งเป็น 26 คนมาจากศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช และอีก 24 คน จากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาคำนวณทางสถิติ รายงานผลเป็นภาพรวม โดยรายละเอียดของข้อมูลมีสามส่วนคือ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อภาวะซึมเศร้า และข้อมูลจากแบบประเมินภาวะซึมเศร้าซึ่งใช้แบบประเมิน HRS-D 17 THAI VERSION ใช้โปรแกรม R version 3.3.0 (R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria) ในการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) และ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อดูความสัมพันธ์ ของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยได้นำเสนอข้อมูลเป็น 3 ส่วนดังนี้ **ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลส่วนบุคคล**

1.1) ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จาก MEC จำนวนทั้งสิ้น 26 คน เป็นเพศชาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 และเพศหญิง 17 คน คิดเป็นร้อยละ 65.4 สภาพการเงินส่วนใหญ่พอใช้และเหลือใช้, ไม่มีเงินพอใช้ พบจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 สิ่งอำนวยความสะดวกยานพาหนะ ส่วนใหญ่มีรถยนต์ใช้ คิดเป็นร้อยละ 57.7 นักเรียนมีประวัติความเจ็บป่วยทางจิตเวช คือเคยป่วยเป็นภาวะซึมเศร้า 2 คน และเจ็บป่วยอื่นๆ ทางจิตเวช 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 และ 3.8 ตามลำดับ นักศึกษาแพทย์เคยมีความคิดอยากลาออก จากการเรียนแพทย์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 เมื่อประสบปัญหาหรือทุกข์ใจส่วนใหญ่จะเลือกปรึกษาคนในครอบครัวและเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และ 50 ตามลำดับ ความต้องการจะกลับมาปฏิบัติงานที่ รพ. มหาราชนครศรีธรรมราช 4 คน ไม่ต้องการกลับมาอีก 17 คน ไม่แน่ใจ 5 คน คิดว่าจะกลับมาอีกคิดเป็นร้อยละ 15.4, 65.4 และ 19.2 ตามลำดับ สิ่งที่ไม่ชอบมากที่สุด ใน รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช สองอันดับแรกคือเรื่องสวัสดิการและพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 50 และ 38.5 ตามลำดับ สิ่งที่ชอบมากที่สุด ใน รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช สองอันดับแรกคือ เพื่อน Extern และอาจารย์แพทย์ คิดเป็นร้อยละ 69.2 และ 42.3 ตามลำดับ แผนกที่ชอบมากที่สุด สองอันดับแรกคือ แผนกศัลยกรรมทั่วไป แผนกสูติศาสตร์และ แผนกกุมารเวชกรรม คิดเป็นร้อยละ 23, 19.2 และ 19.2 ตามลำดับ แผนกที่ไม่ชอบมากที่สุด สองอันดับแรกคือ แผนกอายุรกรรม และ แผนกฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 42.3 และ 19.2 ตามลำดับ

1.2) ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จาก PSU จำนวนทั้งสิ้น 24 คน เป็นเพศชาย 11คน คิด

เป็นร้อยละ 45.8 และ เพศหญิง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 เลือกลงมาปฏิบัติงานที่ รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช อยากมาเอง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 จำเป็นต้องมา เพราะเลือกที่อื่นไม่ได้ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 สภาพการเงินส่วนใหญ่พอใช้และเหลือใช้ไม่มีเงินมากพอใช้ จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 4.2 สิ่งอำนวยความสะดวกยานพาหนะส่วนใหญ่มีรถยนต์คิดเป็นร้อยละ 50 นักเรียนมีประวัติความเจ็บป่วยทางจิตเวชพบว่าเคยป่วยเป็นภาวะซึมเศร้า 1 คน เคยป่วย ด้วยภาวะเครียด 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และ 4.2 ตามลำดับ นักศึกษาแพทย์เคยมีความคิดอยากลาออกจากการเรียนแพทย์ 6 คน โดย 4 คน เคยคิดนานๆครั้ง อีก 2 คน เคยคิดบ่อยๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ 8.3 ตามลำดับ เมื่อประสบปัญหาหรือทุกข์ใจส่วนใหญ่เลือกปรึกษาคนในครอบครัวและเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และ 75 ตามลำดับ ความต้องการจะกลับมาปฏิบัติงานที่ รพ.มหาราชนครศรีธรรมราชอีก มี 9 คน ไม่ต้องการกลับมาพบ 5 คน และไม่แน่ใจว่าจะกลับมาหรือไม่ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4, 20.8 และ 41.7 ตามลำดับ สิ่งที่ไม่ชอบมากที่สุด ใน รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช สองอันดับแรกคือ เรื่องสวัสดิการและพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 50 และ 16.7 ตามลำดับ สิ่งที่ชอบมากที่สุด ใน รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช สองอันดับแรกคือเพื่อน Extern และรุ่นพี่ Intern, Resident คิดเป็นร้อยละ 79.2 และ 12.5 ตามลำดับ แผนกที่ชอบมากที่สุดสองอันดับแรกคือ แผนกอายุรกรรม และ แผนกศัลยกรรมกระดูกคิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 25 ตามลำดับ แผนกที่ไม่ชอบสองอันดับแรกคือ แผนกอายุรกรรม และ แผนกศัลยกรรมทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 29.2 และ 20.8 ตามลำดับ

ข้อมูล ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์อาการซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6

ตารางที่ 1 แสดงอาการภาวะซึมเศร้า THAI HRS-D 17 ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6

อาการซึมเศร้า (THAI HRS-D 17)	PSU (ร้อยละ)	MEC (ร้อยละ)
1.อารมณ์ซึมเศร้า	29.2	26.9
2.ความรู้สึกคิดตำหนิตนเอง	25	46.2
3.ความคิดอยากตาย	4.2	7.7
4.การนอนไม่หลับในช่วงต้น	20.8	11.5
5.การนอนไม่หลับในช่วงกลาง	8.3	0
6.การตื่นเช้ากว่าปกติ	33.3	19.2
7.ปัญหาต่อการทำงานและกิจกรรม	20.9	42.3
8.อาการเชื่องช้า	20.9	19.2
9.อาการกระวนกระวายทั้งกายและใจ	8.4	19.2
10.ความวิตกกังวลในจิตใจ	16.7	46.2
11.อาการกังวลซึ่งแสดงออกทางกาย	20.9	23.1
12.อาการทางกายต่อระบบทางเดินอาหารเช่นเบื่ออาหาร	8.3	11.5
13.อาการทางกายทั่วไปเช่น ปวด, ชา, อ่อนเพลีย	20.9	11.5
14.อาการทางเพศ เช่น ความต้องการทางเพศลดลง, ประจำเดือนมาผิดปกติ	8.3	7.7
15.รู้สึกว่าตนเองป่วยทางกาย	4.2	3.8
16. น้ำหนักตัวเปลี่ยนแปลง	4.2	11.5
17.ตระหนักถึงความผิดปกติของตนเอง	29.2	26.9

จากตารางที่ 1

นศพ.ของ MEC พบอาการซึมเศร้ามากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ ความรู้สึกผิดตำหนิตนเอง, ความวิตกกังวลในจิตใจ และ ปัญหาต่อการทำงานและกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 46.2, 46.2 และ 42.3 ตามลำดับ นศพ.ของ PSU พบอาการซึมเศร้ามากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ การตื่นเช้า

กว่าปกติ, อารมณ์ซึมเศร้า และตระหนักเห็นถึงความผิดปกติของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 33.3, 29.2 และ 29.2 ตามลำดับ ไม่พบความแตกต่างกันของอาการซึมเศร้าระหว่างนักศึกษาแพทย์จากทั้งสองสถาบันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p\text{-value} > 0.05$)

ตารางที่ 2 แสดงระดับภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 6

ระดับ Depression คะแนนรวม HRSD-17 (0-54)	PSU (ร้อยละ)	MEC (ร้อยละ)
No depression (0-7)	87.5	80.3
Mild depression (8-12)	4.2	15.4
Less than major depression (13-17)	0	3.8
Major depression (18-29)	8.3	0

จากตารางที่ 2 นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จาก MEC ไม่มีภาวะซึมเศร้าเลยจำนวน 21 คน มีภาวะซึมเศร้าเล็กน้อย 4 คน และมีภาวะซึมเศร้าไม่ถึงระดับรุนแรง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 80.3, 15.4 และ 3.8 ตามลำดับ

นักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 6 จาก PSU ไม่มีภาวะซึมเศร้าเลยจำนวน 21 คน มีภาวะซึมเศร้าเล็กน้อย 1คน และมีภาวะซึมเศร้าระดับรุนแรง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5, 4.2 และ 8.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความแตกต่างของภาวะซึมเศร้าระหว่างนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จากทั้งสองสถาบัน

	No depression	Depression	Test	$p\text{-value}$
Total (50)	42	8		
University			Fisher's exact test	0.704
MEC	21 (50)	5 (62.5)		
PSU	21 (50)	3 (37.5)		

จากตารางที่ 3 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของภาวะซึมเศร้าระหว่างนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จากทั้งสองสถาบัน ($p\text{-value} = 0.704$)

ข้อมูลส่วนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ได้แก่ การขอคำปรึกษาจากรุ่นพี่ Intern, Resident เวลาเจอปัญหา (p -value = 0.024) ความคิดอยากลาออกจากการเรียนแพทย์ (p -value = 0.03) ความรู้สึกไม่ประทับใจอาจารย์แพทย์ที่ รพ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (p -value = 0.044) ความรู้สึกไม่ประทับใจต่อสวัสดิการใน รพ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (p -value = 0.049)

วิจารณ์

พบความชุกของภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ซึ่งพบใกล้เคียงกับการศึกษาก่อนหน้านี้⁽⁷⁾ และพบว่าเป็นอัตราที่สูงกว่าประชากรโดยทั่วไป⁽²⁾ ภาวะซึมเศร้าที่พบ ส่วนใหญ่เป็นภาวะซึมเศร้าเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 10 เป็นภาวะซึมเศร้าไม่ถึงขั้นรุนแรง คิดเป็นร้อยละ 2 และพบเป็นภาวะซึมเศร้ารุนแรง คิดเป็นร้อยละ 4 ภาวะซึมเศร้ารุนแรงพบใน นศพ.จาก PSU มากกว่า นศพ.จาก MEC

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Depression. Fact sheet N 369 October 2012. Depression health topic [Internet] [cited 2013 Jan 17]. Available from: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs369/en/>
2. Siriwanarangsun P, Kongsuk T, Arunpongpaisan S, Kittirattanapaiboon P, Charatsingha A. Prevalence of mental disorders in Thailand: A national survey 2003. Journal of Mental Health of Thailand 2004; 12:117-85.
3. Dahlin M, Joneborg N, Runeson B. Stress and depression among medical students: a cross-sectional study. Medl Educ 2005; 39:594-604.
4. Chantarujikapong S, Loysangarun R, Ratanapraphaphun C. Medical students who utilized services of Siriraj Medical Faculty's counseling unit during academic year 1990. Journal of the Psychiatric Association of Thailand 1991; 36:145-55.
5. Saipanish R. Stress among medical students in a Thai medical school. Med Teach 2003; 25:502-6.
6. Jongsukvarakul N. Mental health of first-year residency training at Faculty of Medicine, Siriraj Hospital [dissertation]. Bangkok: Mahidol University; 2008.
7. Limsricharoen K. Prevalence and associated factors of depression in second to sixth years medical students, Faculty of Medicine in Thailand. Journal of the Psychiatric Association of Thailand 2014; 59: 29-40.

สรุป

ไม่พบความแตกต่างของภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จาก MEC กับ PSU ขณะมาฝึกปฏิบัติงานพร้อมกันที่ รพ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าสูงสุดได้แก่ การขอคำปรึกษาจากรุ่นพี่ เวลาเจอปัญหา และ ความคิดอยากลาออกจากการเรียนแพทย์

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ขณะมาฝึกปฏิบัติงานที่ รพ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และจากเลขานุการภาควิชาต่างๆ ที่คอยช่วยประสานงานอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล